

Hetven év – hetven vers

Nem lehet könnyű költőnek és papnak lenni – egyszerre. Legalábbis, ha minőségben gondolkodik az ember: szóval jó költőnek és jó papnak. Mindketten a szavak emberei, mégis mintha két, egymást kizáró hivatásuk lenne... Az elsőnek mintha az lenne a dolga, hogy a *magáét* mondja, a másik pedig éppen hogy ne a *magáét* akarja mondani! (Hiszen csakis akkor tesz csodát, amikor pontosan idézi Krisztus szavait...) Lehetne példákat sorolni, kit melyik irányba vonzott az erősebbnek bizonyuló hivatás... Persze vannak példák arra is, hogy az elment esetleg csak látszólagos. Vagy nem feloldhatatlan, csak tisztázni kell néhány alapvető kérdést. Mondjuk például, hogy hol, mikor használjunk nagybetűt...

meztelen Isten című, legújabb (ha jól számolom, immár hatodik) verseskötetének már a címevel is mintha utalna erre Sajgó Szabolcs, aki évtizedek óta kísérti azt a bevezetőben emlegetett „nem könnyű”-t – mint figyelemre méltó életművet maga mögött tudó költő, és mint jezsuita szerzetes. A kötet első szavával szabályt szeg: kisbetűvel indul a cím, amely ráadásul meg lehetőségen provokatívrá sikerült – de hát a költészetben a szabály-

követés és a szabályszegés sem tilalmazható... Majd sorjáznak a hétköznapi élethelyzetekben vagy emelkedettebb pillanatokban fogalmazódó, töredezett versmondatokon át a mindennapi

ember hétköznapi szavai – melyekből a hétköznapiságot valamiféle pompázatmentes ünneppé otthonosító üzenetek állnak össze. Mindjárt az első vers: *köszönöm / hogy nem kell / bérleti díjat fizetnem / szívedben / s hogy lehetek ott az / aki vagyok* (Ingyn)

A címben említett meztelen Isten szólíttat meg az első versben – és közvetlenül vagy áttételesebben az összes többiben. Mind a hetvenben. A hetvenéves Sajgó Szabolcs legújabb kötetét valamiféle számvetésként is olvashatjuk.

SAJGÓ SZABOLCS JEZSUITA
AUGUSZTUS 7-ÉN LESZ 70 ÉVES
FOTÓ: ORBÁN GELLÉRT

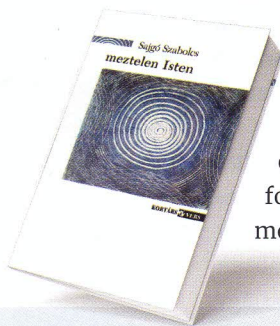
A versek írója részben ugyanazokat az élethelyzeteket éli meg, amelyeket akármelyikünk (régibőlcsesség, hogy az emberek egyformák – az egyik ilyen, a másik olyan...), így nem kizárt, hogy részben eltérő élettapasztalatainkkal együtt is megérthetjük a másik embert. Vagy amit az mondani akar. Ami bizonyos értelemben ugyanaz: mert mi mást is tudnánk (igazán és egyedül hitelesen) mondani, mint aki vagyunk.

Sajgó Szabolcsnak, úgy tűnik, sikerült tisztázni az egyik fontos kérdést, aminek köszönhetően papként is teljesen szabadon mer és tud megszólalni *költőül*. Saját magának így tette fel a kérdést egy régebbi versében: „ami tiéd / az ákombákomok / miként is hordozák / a Mester szavait?” A Mesterhez fordulva – legújabb kötetének minden verse ezt sejteti – ez így is fogalmazódhatott volna: a szavaim az enyéme, én vagyok a tiéd.

Miről kell verset írni? – Lássunk tisztán: ez is egy okvetlen tisztázandó kérdés. Miről? Amiről muszáj. Amiről nem lehet nem (verset) írni... Ami az embert a legmélyebben nyugtalanítja, foglalkoztatja. (A recensens szeretne itt arra emlékeztetni, hogy a vers több mint rímelő, lüktető, így vagy úgy tördelt sorok egymásutánja, valami olyasmi, amire Goethe világított rá: a költészet németül *Dichtung*, amelynek a szótöve tömörséget, sűrűséget jelent...)

meztelen Isten – Sajgó Szabolcs verseiben meztelenségében – álságos mezei nélkül, valós valóságában – látja és mutatja meg az embert, kötete „arról szól”, hogy a „Pontius Pilátus alatt” a Golgotán lemeztelenített és megfeszített Názáretiben láthatjuk meg azt az Istent, akire hitetlenkedéseinkkel vagy éppen jámborkodásainkkal mi magunk aggat(t)unk mindenféle mezeiket (vetítjük rá érzéseinket, vágyainkat, félelmeinket), nehogy valóban ráismerjünk...

Egy kortárs költő szerint a vers akkor „ér valamit”, ha általa megszületik egy újabb – vers, vagy csak gondolat, felismerés, megbizonyosodás vagy éppen áldott elbizonytalanodás – az olvasóban. A *meztelen Isten* versei „érnek valamit”.

Sajgó Szabolcs: *meztelen Isten*

Kortárs Kiadó, Budapest, 92 oldal